

Espoon kaupunginvaltuuston sihteeri

Hallintosäännön mukainen kaupunginhallitukselle osoitettava valtuutetun kysymys
priorisoinnista maanlunastushankkeissa

Asemakaavoituksen yksi seuraus ovat kaupungille syntyvät oikeudet ja velvollisuudet maan lunastamiseen asemakaavan toteuttamiseksi. Vaikka osa kaupungille tulevista alueista kuuluu ilmaisluovutuksen piiriin eikä itse maapohjan lunastaminen muutoinkaan näy kirjanpidossa kustannuksena, joissain tapauksissa kaupunki joutuu korvaamaan (puuston ohella) myös lunastettavalla maalla olevia rakennuksia tai rakennelmia. Siten ei ole kaupungin talouden kannalta yhdenmukaista, mihin harkinnanvaraisiin lunastuksiin toimenpiteet kohdistetaan.

Osa lunastuksista on sellaisia, että niihin ei ole välitöntä tarvetta kaupungin suunnitelmien toteuttamiseksi eikä maanomistaja vaadi lunastusta. Onkin tapahtunut sellaista, että kaupunki on ryhtynyt etupainoisesti lunastukseen, joka on sittemmin osoittautunut tarpeettomaksi alustavien suunnitelmien muututtua. Asemakaavamuutoksilla laajennetaan silloin tällöin asuintontteja viereisille puisto- ja liikennealueille, kun tämä osoittautuu tarkoituksenmukaiseksi, mikä mahdollisuus tulisi ottaa huomioon. Vastikään vireille on tullut myös eräs vastaava harkinnanvarainen lunastus, jossa kaupungilla ei ole tiedossa mitään intressiä alueen hankkimiseen (ja sen hyödyntäminen aktualisoituu vasta, kun Turuntie levennetään 2+2-kaistaiseksi Kehä III:lle saakka) ja jossa lunastukseen liittyvät korvaukset ovat merkittäviä etenkin suhteessa lunastettavan maa-alan pienuuteen.

Määrärahoja tulisi aina käyttää säästävaisesti. Päätökset lunastukseen ryhtymisestä ovat julkisen vallan käyttöä, ja ne tulee perustella asianmukaisesti, mihin ei riitä pelkkä toteamus, että kaupungilla on lunastamiseen oikeus. Myös sitoutuminen määrärahan käyttämiseen on määritelty siten, että se edellyttää päätöstä. Määrärahat tulisi selkeästi priorisoida niihin tarkoituksiin, joissa kaupungille on kulloinkin saatavissa suurin hyöty.

Edellä olevaan viitaten kysyn, aikooko kaupunginhallitus ohjeistaa maan lunastuksiin ryhtymistä nykyistä tarkemmin, jotta määrärahojen käyttöä priorisoidaan tietoisesti ja pyritään välttämään ylimääräisiä kaupungin maksettaviksi tulevia korvauksia.

Espoossa 28 päivänä heinäkuuta 2022

Jouni J Särkijärvi

kaupunginvaltuutettu